

19 Mayıs Atatürk'ü Anma,
Gençlik ve Spor Bayramınız
Kutlu olsun!

ROOT

Linux Mint Türkiye Topluluğu E-Dergisi
root.linuxmint.org.tr - www.linuxmint.org.tr

sayı

11

İçindekiler

Editör'ün Seçir Defteri	3
Linux'ta Adımlı Yedekleme	4
CloverLeaf Türkiye Röportajı	7
Linux Terminaldir	10
MATE 1.6 İnceleme ve Kurulumu	12
Linux ve Özgürlük	14
Team Fortress 2	16
Cinnarch Kurulum ve İncelemesi	21
Haberler	24
Bağımsız Oyuncululuğun Yeni Kalesi	26
Fadike'nin Not Defteri	29

Editör'ün Seçin Defteri

Merhaba Değerli ROOT Okuyucuları;

Dergimizin 11. sayısı ile karşınızdayız. Bildiğiniz gibi geçtiğimiz ay uzun bir aradan sonra 10. sayımızı çıkartmıştık. Onuncu sayımızda ben de dahil olmak üzere birçok yeni arkadaşımız stajyer olarak göreve başlayıp yazılar yazmıştık. Stajyerlikler sona erdi ve biz, sizler için daha iyi yazılar yazmaya devam edeceğiz. Diğer arkadaşlara da ROOT dergisine yaptıkları katkılardan dolayı teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Linux Mint'in 15. sürümü Olivia kod adı ile RC sürüm duyuruldu. Hemen Olivia Cinnamon'u indirip denedim. Gerçekten çok güzel hazırlanmış. Cinnamon yoluna emin adımlarla devam ediyor ve bana göre en büyük yenilikleri getiren masaüstü ortamı. Linux Mint geliştiricileri çok sıkı çalışıyorlar.

Oyun hakkında da güzel gelişmeler var. Steam artık Linux'ta. Bu da demek oluyor ki birçok oyunu artık Windows'a bağlı kalmadan veya bir oyun için "dual boot" yapmadan oynayabileceğiz. Okan Akıncı'nın bu konu hakkında bir yazısı var. Eminim ilginizi çekecektir.

Ayrıca yine Okan arkadaşımızın sizler için bir oyun incelemesi mevcut. Oyunun adı Team Fortress 2. Ekran görüntülerine baktım, güzel ve eğlenceli bir oyuna benziyor. İncelemeyi okuduktan sonra daha da dikkatimi çekti. Aslında pek oyun oynayan biri değilim ama en yakın zamanda denemeyi düşünüyorum. Size de tavsiye ederim.

Linux'ta yedeklemeyi nasıl yapıyorsunuz? Clonezilla, Remastersys,... vb. ile mi? (Gerçi Remastersys projesi kendi sitesinde belirttiğine göre sonlanıyormuş.) Okan Akıncı, "Linux'ta Adımlı Yedekleme" yazısı ile size bilgilerinizi nasıl daha kolay yedekleyebileceğinizi anlatacak.

Fuduntu Linux projesi sonlandırıldı. Aslında sonlandırıldı demeyelim. Çünkü isim değişikliğine gittiler ama Fuduntu kurucusu Andrew Wyatt, geliştirilecek olan yeni dağıtımda danışman olarak hizmet verecek. Dağıtımın isim değişikliğine gitmesinin nedenlerinden biri, Fedora tabanlı olmasına rağmen Fuduntu isminin Ubuntu'yu çağrıştırması. Dağıtımın yeni ismi "CloverLeaf". Bu konu hakkında dergimizde Eren Kovancı'nın röportajı var.

Peki sizce Linux mu daha özgür, Windows mu? Bu sorunun cevabını bu sayımızda ayrıntılarıyla bulabilirsiniz. Özgürlükten bahsetmişken Arch Linux'u çoğunuz bilirsiniz. Sistem üzerinde diğer dağıtımlarda olmadığı kadar özelleştirme sunar. Yani sisteminizi siz kendiniz oluşturursunuz. Tabi son kullanıcı açısından bu durum pek önemli değil. Son kullanıcı olarak Arch Linux kurmakta zorluk çekiyorlar. Hatta konsol tabanlı kurulumu gördüklerinde hiç bulaşmamayı tercih ediyorlar. İşte Cinnarch bu noktada devreye giriyor. Grafik tabanlı kurulumu mevcut. Kurulum ve inceleme yazımızı okuyarak siz de bu dağıtımı kolaylıkla kurabilirsiniz.

Gnome 2 çatallaması olan Mate masaüstü'nün 1.6 sürümü yayınlandı. Ekrem arkadaşımız size Mate'de yapılan yenilikleri ve kurulumunu anlatacak. Ayrıca sizler için hazırladığı özgür yazılım dünyasından haberler de yer alıyor.

Bu arada Eyüp Ceviz "Linux Terminaldir" adlı yazısı ile konsol kullanımının korkulacak bir yanı olmadığını, hatta daha hızlı ve rahat işlem için konsol'un ne kadar gerekli olduğunu açıklıyor. Okumanızı ve konsol kullanma alışkanlığınızı artırmanızı tavsiye ederim. Ne kadar rahat olduğunu göreceksiniz.

Ve son olarak Aydın hocam, GNU/Linux ve özgür yazılım hakkında değerli bilgilerini bizimle paylaşacak.

Sanırım fazla uzun oldu. Lafı daha fazla uzatmadan sizleri 11. sayımızla baş başa bırakıyorum. Keyif almanız dileğimle, özgür günler dilerim! :)

Ercan YANAR
ercanr@gmail.com

Okan AKINCI
okanakinci@outlook.com

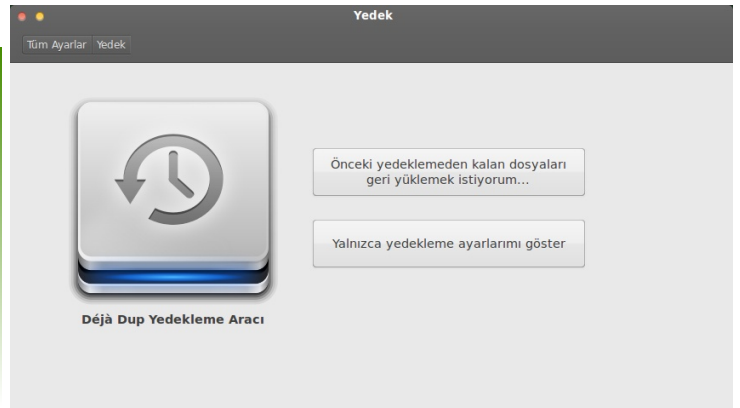
Linux'ta Adımlı Yedekleme

Incremental yedekleme, bütün yedekleme biçimleri içinde en çok öne çıkan, en basit ve en kullanıcı dostu yedekleme biçimidir. Incremental yedeklemeyi Türkçede adımlı yedekleme olarak ifade edebiliriz. Peki, nedir bu adımlı yedekleme? Düzenli olarak dosyalarınızı yedeklediğinizi ya da bilgisayarınızın sizin yerinize bunu yaptığını düşünün. Olması gereken de bu. Fakat dosyalarımızı yedeklemek için sınırsız bir alana sahip değiliz. Dosyalarımızı yedeklediğimiz harici disk veya sunucunun hızla dolup taşmasını istemeyiz. Öyleyse ne yapacağız? Bir kere yedek aldıktan sonra, bir sonraki yedeğimizde daha önce yedeklenmiş ve üzerinde hiçbir değişiklik olmamış dosyaları dahil etmeyeceğiz. Böylece aynı dosyayı veya dosyanın aynı sürümünü iki kere yedeklememiş olup yerden tasarruf edeceğiz.

İşte adımlı yedekleme budur. Fakat bunu elle yapmak kolay değil. Eğer çok sayıda dosya ile haşır neşirse her hafta hangi dosyalarda değişiklik olduğunu ve yeni dosyaların neler olduğunu takip etmemiz bir hayli zor olacaktır. Bu nedenle bu işi yedekleme yazılımının kendisi bizim yerimize takip etse çok daha iyi olur. Dünya kadar zahmetten kurtulmuş oluruz.

Linux Mint'in kurulu gelen Yedekleme Yöneticisi aslında kısmen bu işi yapabiliyor. Fakat ne yazık ki bunu verimli bir biçimde yapamıyor. Biraz araştırınca Back In Time adlı bir yazılıma rastladım. Bu yazılımın çok güzel özellikleri var. Otomatik yedekleme de yapabiliyor. Fakat kullandığı yöntem adımlı yedekleme yöntemi değil, bu nedenle aldığı yedek boyutu her geçen gün hızla şişiyordu.

Mac OSX'de Apple'ın Time Machine yazılımı adımlı yedekleme yapıyor. Windows 7'nin kendi yedekleme yöneticisi de öyle. Hal böyle olunca Linux'un bu konuda bu iki sistemden geride olması kabul edilemezdi. Ve nihayet arayışlarım beni Déjà Dup adlı yazılımla tanıştırdı. Bu yazılım Ubuntu'da zaten kurulu geliyor. Linux Mint'de ise depolarda mevcut.

ROOT E-DERGI

İçindekiler

Zamanlanmış yedeklemeler ☐Yedekleme konumu Birim: 278 GB Birimi Dizin: okan-yedek

Yedeklenecek dizinler Ev dizini (okan)

Yok sayılacak dizinler Çöp, İndirilenler

En son yedekleme Hiçbiri

Sonraki zamanlanmış yedekleme Hiçbiri

Eski yedekler yedekleme alanı düşük düzeye gelene kadar saklanacak. Yardım

Geri Yükle...

Şimdi Yedekle

Aslında Deja Dup'un uzun uzadıya nasıl kullanıldığını anlatmama gerek olduğunu sanmıyorum. Çünkü hem bu yazılımın kullanımı çok kolay hem de sizleri sıkmak istemiyorum. Ana ekranın resminde de gördüğünüz gibi yazılım Türkçe ve basit bir arayüze sahip. Sadece birkaç anahtar noktayı ele alacağım.

Zamanlama sekmesinde de gördüğünüz gibi ne kadar sıklıkla yedek alabileceğinizi belirleyebilirsiniz. Ve bir sonraki yedekleme zamanı geldiğinde sadece üzerinde değişiklik olan dosyalarla yeni dosyaları yedekleyecek.

Dizinler sekmesinde birden fazla klasör ve dosyayı seçebilirsiniz. Ve hatta bir klasörü yedeklerken onun içindeki bazı klasör veya dosyaları hariç tutabilirsiniz. Ben, ev dizinimi yedeklerken indirilenler klasörümle çöp kutumu hariç tutuyorum.

Depolama sekmesi çok önemli. Burada oldukça hoş özellikler var. Herhangi bir klasöre, herhangi bir harici diske ya da internet üzerinde bir yere yedekleme yapabiliyorsunuz. Diyelim ki bir sunucu sahibisiniz ya da Ubuntu One hesabınız var. Dosyalarınızı oraya da yedekleyebilir, harici disk kullanmayabilirsiniz. Ya da hiç bu işe bulaşmayıp flash diskinize yedekleyebilirsiniz.

Yedekleri geri getirmek de oldukça basit. "Geri Yükle"yi tıklayın. Yedeklerinizin olduğu klasörü, harici diski ya da sunucuyu belirtin. Ondan sonra size tarihlere göre bütün yedekleri gösterecektir. Dosyalarınızı ve hatta bütün bilgisayarınızı belirli bir tarihteki durumuna geri getirebilirsiniz. Ne de olsa siz farkında olmadan Deja Dup daha önce ayarlamış olduğunuz üzere düzenli olarak yedek aldı.

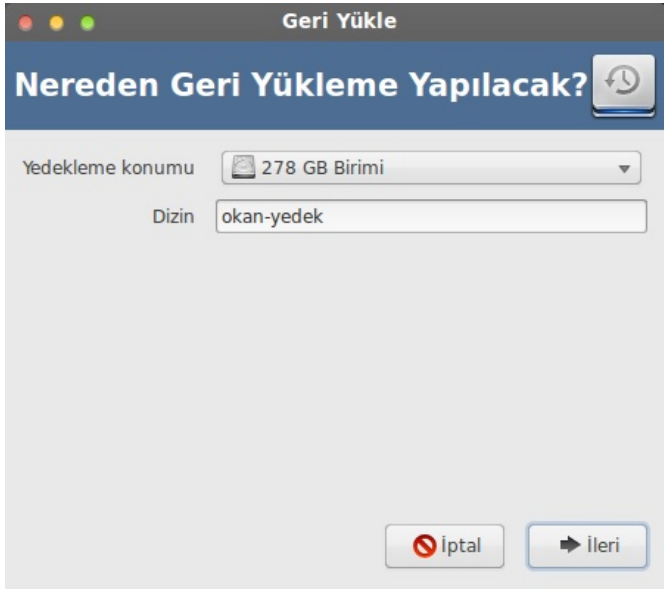
Bir not daha düşelim: Yazılımı kurduktan sonra Cinnamon menüsünde Deja-Dup adıyla göremiyor olabilirsiniz. Tercihler bölümünde Yedek adıyla görünmektedir. Yazılımı oradan çalıştırabilirsiniz.

Peki, adımlı yedekleme yöntemi gerçekten de diğer yöntemlere göre alan tasarrufu sağlıyor mu? Elbette. Basit bir matematik işlemiyle Back in Time ve Deja Dup yazılımlarını kıyaslayalım.

Diyelim ki bir klasörünüz var. İçinde;
Birinci gün 100 mb dosya var.
İkinci gün 20 mb daha eklendi.
Üçüncü gün hiçbir değişiklik olmadı.
Dördüncü gün 10 mblik kısmında değişiklik yapıldı.
Beşinci gün 30 mb daha eklendi.

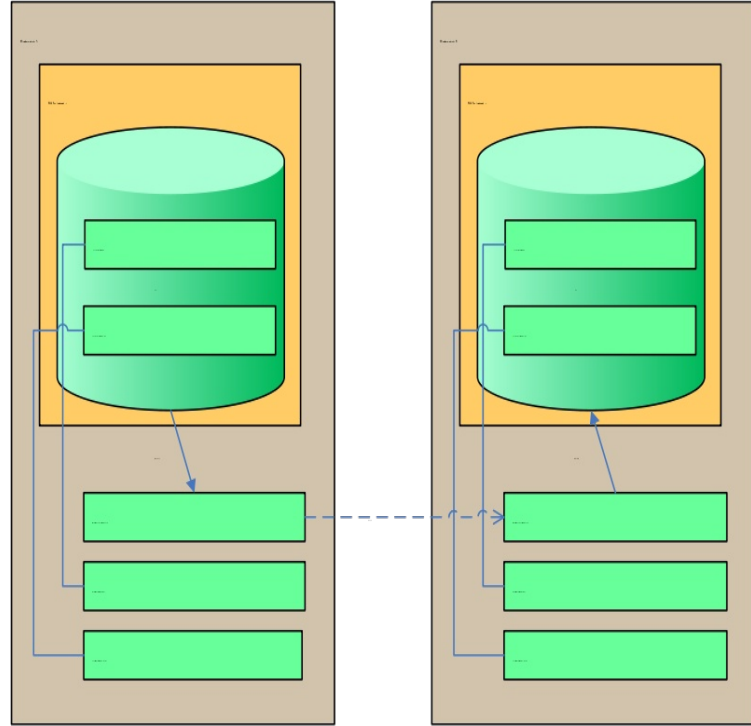
Back in Time, her gün tüm klasörü aynen yedekleyecektir. Bu durumda $100+120+120+120+150=610$ mb yedek alacaktır. Çünkü Back in Time her gün klasörü aynen kopyalamaktadır. Böylece beş gün 610 mb boyutuna ulaşırsınız. Birkaç ayda ne olacağını hayal edin.

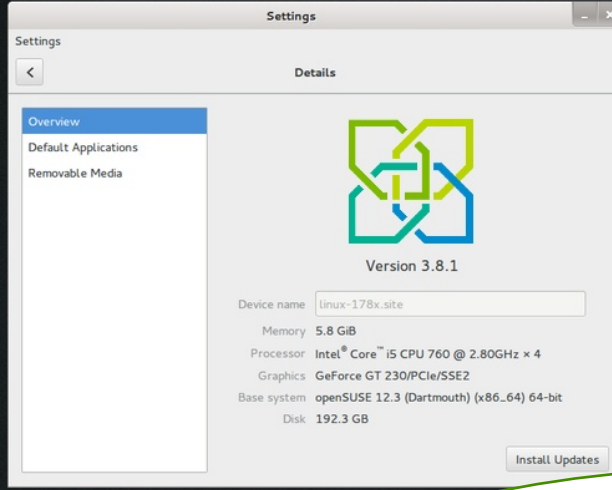
Deja Dup ise ilk gün sadece klasörü yedekleyecek, sonraki günler sadece yeni dosyalar ve değişiklikleri alacaktır. Yani $100+20+0+10+30=160$ mb olacaktır. Yani adımlı yedekleme yöntemi inanılmaz bir alan tasarrufu sağlıyor. Bu nedenle yedekleme aracı olarak Deja Dup'u tavsiye ediyorum.

Dosyalarınızı düzenli aralıklarla yedeklemeyi unutmayın ya da bırakın Deja Dup siz farkında olmadan bu işi her gün yapsın. Yedek alma konusuna yeterince önem vermezseniz bir gün dosyalarınız herhangi bir nedenden dolayı silindiğinde ya da bilgisayarınız bozulduğunda her şeyinizi kaybedebilirsiniz.

ROOT e-DERGI

EREN KOVANCI
unixrod@gmail.com

CloverLeaf Türkiye Röportajı

Fuduntu Linux projesinin sonlandırılmasından sonra devam projesi olarak ortaya çıkan CloverLeaf Linux dağıtımının Türkiye sorumlusu olan ve aynı zamanda dağıtımın ekibinde de görev alan Kaan Çalışkan ile bir röportaj gerçekleştirdik. CloverLeaf hakkında merak ettiklerinizi sorduk, cevaplarını aldık. İşte aldığımız cevaplar:

CloverLeaf Linux nedir? CloverLeaf ne anlama gelmektedir?

CloverLeaf Linux, Fuduntu Linux dağıtımı altında geliştirilen araçları içerisinde barındıran ve Fuduntu yapısını devam ettirmeyi hedefleyen bir Linux dağıtımıdır. CloverLeaf, yonca yaprağı anlamına geliyor. Fuduntu logosu da yonca yaprağından esinlenerek hazırlanmıştı. Bu sefer yonca yaprağının logoda kullanılması yerine dağıtımın isminde kullanmasına karar verildi.

CloverLeaf Linux, Fedora çatallaması olarak mı devam edecek?

CloverLeaf, Fedora çatallaması olan Fuduntu'nun aksine OpenSuse'yi temel alarak geliştirilen bir dağıtım. Geliştirme çalışmaları çok

kısa süre önce başladı. OpenSuse'nin kararlı yapısı kullanılıyor ve Fuduntu'nun sevilen araçları da yeni dağıtımda kullanılıyor.

OpenSuse neden tercih edildi? Fedora ile devam etmek daha doğru olmaz mıydı?

Bildiğiniz gibi Fuduntu projesi başladığında Fuduntu bir Fedora çatallı değil Fedora tabanlı bir dağıtımdı. Dağıtımın ikinci yılından itibaren Fedora'dan çatallanarak yola devam edildi. Ayrı bir depo politikası ve paket yapısı benimsendi. Bu durum bazı artılar sağlasa da sistemin Fedora paketleri ile uyumunun kalmayışı ve Fuduntu'nun da yeterli sayıda paketi barındırmıyor oluşu dağıtım için bir sorun teşkil ediyordu. CloverLeaf ise OpenSuse ile mümkün olduğunca uyumu korumayı tercih ediyor.

Fedora yerine OpenSuse'nin tercih edilme nedeni ise OpenSuse'nin daha rahat bir geliştirme ortamı sunması. Fedora, Redhat'ın test dağıtımıydı, OpenSuse ise Novell'in test dağıtımı değil, ücretli sürümde sunulan birçok özellik OpenSuse ile de sunuluyor.

CloverLeaf, OpenSuse tabanlıysa OpenSuse'den farklı olarak ne sunacak?

CloverLeaf, OpenSuse tabanlı olacak fakat Gnome 2 çatallaması olan Mate masaüstü ortamı ve Gnome Shell ile yoluna devam edecek.

CloverLeaf'in en büyük farkı "rolling release" yani yuvarlanan sürüm olması. CloverLeaf tıpkı Fuduntu gibi sürekli güncellenecek ve yeni sürüme güncelleme ile rahatlıkla geçilebilecek. Şu an birçok Linux dağıtımında üst sürüme geçiş için yeniden kurulum gerekirken CloverLeaf'de böyle bir sorun olmayacak.

Diğer önemli bir farkta hafif bir dağıtım yapma hedefi. Bu hedef doğrultusunda hafif ve hızlı bir

dağıtım yapılmaya çalışılacak. Bilenen dağıtımların en iyi özellikleri CloverLeaf dağıtımında toplanacak.

CloverLeaf ekibi ile Fuduntu ekibi aynı insanlardan mı oluşuyor?

Fuduntu ekibinin takım kaptanı olarak görev alan Andrew Wyatt dışındaki hemen herkes CloverLeaf ekibine katıldı. Tabi hepsi katıldı dersek doğru olmaz, bazı geliştiriciler Fuse Linux isimli bir dağıtım hazırlamak için uğraşıyor.

Fuse Linux ile CloverLeaf Linux ayrı bir dağıtım mı? Ayrı bir dağıtımsa Fuse Linux ile ilgili sizden bilgi alabilir miyiz?

Fuse Linux, Fuduntu'nun hiçbir aracını barındırmayan, tamamen sıfırdan oluşturulan bir dağıtım. Fuse Linux'un CloverLeaf Linux ile bir bağı ve ilişkisi bulunmuyor. İki dağıtımın da geliştirici ekipleri arkadaş olsalar da farklı amaçlar için uğraşıyorlar. Fuse Linux'u artık takip etmiyorum, CloverLeaf Linux Türkiye sorumlusu olarak ve aynı zamanda CloverLeaf Linux ekibinde yer aldığım için Fuse Linux ile ilgili yorum yapmam doğru olmaz.

Fuduntu Türkiye'de görev alıyordunuz, Fuduntu Türkiye'den ayrıldınız mı?

Fuduntu Türkiye Fuse Linux'a destek verme kararı aldı ve Fuse Linux Türkiye olarak devam edecek.

Bu nedenle Fuduntu Türkiye'deki görevimden istifa ederek geliştirici ekibin de isteği üzerine CloverLeaf Linux Türkiye'yi kurmak üzere çalışmalara başladım. Yakın bir zamanda resmi CloverLeaf Linux Türkiye olarak farklı bir platformdan devam edeceğiz.

CloverLeaf Türkiye ekibi ile Fuse Türkiye ekibi ayrı mı olacak?

Evet, CloverLeaf Linux Türkiye için yeni bir ekip kuruyoruz. Yeni ekip CloverLeaf Linux üzerinde söz hakkına da sahip olacak, dağıtımın tüm Türkçe çevirilerinden biz sorumlu olacağız. Aynı zamanda geliştirme süreçlerinin de içerisinde olacağız. Beğenmediğimiz noktaları ilk ağızdan iletebileceğiz, geliştirici toplantılarına katılabileceğiz ve dağıtımın geleceği ile ilgili kritik kararlarda bizimde görüşlerimiz önem arz edecek.

CloverLeaf Türkiye, CloverLeaf için oluşturulmuş ilk yerel ekip mi olacak?

Bu sorunuza gururla evet diyebiliyorum. İlk yerel ekip ve bundan da önemlisi resmi yerel ekip olacağız. Resmi siteye Türkçe desteğinin de gelmesi söz konusu, örnek vermek gerekirse debian.org adresine girdiğinizde eğer Türkiye'den erişiyorsanız site Türkçe olarak açılıyor, CloverLeaf için de bir benzerini oluşturmaya çalışıyoruz.

CloverLeaf Türkiye sorumlusu olmanız dışında CloverLeaf içerisindeki göreviniz tam olarak nedir? Ekte hangi sorumlulukları üstleniyorsunuz?

"CloverLeaf Türkiye" dışında oluşturulacak tüm yerel ekiplerin sorunlarıyla da ilgileneceğim, bu ekiplerin koordinasyonunu sağlama görevi da bana verildi. Diğer bir görevim de çeviri çalışmalarının yürütülmesi. CloverLeaf evrensel

bir dağıtım olacağı için birçok dile tercüme edilecek. Bu işin de koordinasyonu ile ilgilenmekteyim.

CloverLeaf Türkiye ile Fuse Türkiye neden tek çatı altında yürütülemedi? İki ayrı site gerekli miydi?

Fuse Türkiye bildiğim kadarıyla Fuse Linux'un resmi yerel sitesi olarak çalışacak. Bu nedenle iki ayrı dağıtımın tek site altında yürütülmesi uygun olmazdı. Burada unutulmaması gereken bir konu var. Fuse Linux ile CloverLeaf Linux dağıtımları kardeş dağıtımlar, iki dağıtımın da yerel sitesi kardeş siteler olacak. Aramızda hiçbir sorun yok sadece ayrı dağıtım ayrı site mantığı ile hareket edilmesi tercih edildi.

Topluluğun çok merak ettiği bir soruyu sormak istiyoruz. CloverLeaf Linux Fuduntu Linux'un devam projesi ise Fuduntu ismi neden terk edildi?

Fuduntu ismi Fedora ve Ubuntu isimlerinin birleşiminden türetilmiş bir isimdi. İlk başlarda bu isim hoş görünse bile Fuduntu genellikle Ubuntu türevli bir dağıtım olarak algılandı. Topluluk Fuduntu isminin değiştirilmesini istiyordu. Yeni dağıtım projesinde de topluluğun isteğine uyuldu ve dağıtım ismi değiştirildi. İnternet'te ufak bir gezinti yaptığınızda Fuduntu isminin kullanımından ötürü karşılaşılan şikayetlere rastlayabilirsiniz. Bana göre Fuduntu isminin bırakılması çok yerinde bir karar oldu.

CloverLeaf Linux telaffuz edilmesi zor bir dağıtım ismi. Daha kısa bir isim seçilmesi evrenselleşmek isteyen bir dağıtım için daha uygun olmaz mıydı?

Bu konuda haklı olabilirsiniz ama isim topluluğun önerisi ile seçildi. İlk önce Clover Linux ismi kullanılmak isteniyordu fakat daha önce Clover Linux ismini kullanan bir dağıtım projesi geliştirildiği için mecburen CloverLeaf ismi kullanıldı. Dağıtım geliştirme sürecinde olduğu için isminin hala değişme ihtimali var, kararlı sürüm duyurulmadan önce topluluk isim değişikliğine karar verebilir.

CloverLeaf Linux'u kimler tercih etmeli?

CloverLeaf Linux son kullanıcılar için geliştirilen, grafiksel kurulum yöneticisine ve çok kolay kullanım sağlayan araçlara sahip bir dağıtım.

Profesyonel kullanıcıların da kullanımına uygun, kurumsal firmalar için de kurumsal bir sürüm hedefi var. Aslında CloverLeaf Linux sadece bir kesim için uygundur diyemeyiz. Farklı ihtiyaçlar için farklı sürümler hazırlanacak ve kullanıcılar ihtiyaçlarına en uygun olan sürümü indirip kullanabilecek. Tüm sürümler "yuvarlanan dağıtım" özelliği de taşıyacak.

Sosyal medya üzerinden size ulaşılması mümkün mü?

Sosyal medyayı fazla etkin kullanamıyoruz fakat Facebook gruplarımız mevcut. Dağıtımın resmi Facebook grubu [1] ve Türkiye ekibi Facebook [2] adreslerinden ulaşabilirsiniz.

Facebook grubuna dağıtımla ilgili gelişmeleri fırsat buldukça eklemeye çalışıyoruz. Ayrıca CloverLeaf Linux Türkiye resmi açılışını yapana kadar Facebook grubu üzerinden sorularınızı bize ulaştırabilirsiniz.

CloverLeaf Linux hakkında merak ettiklerimizi sorduk, siz de içtenlikle cevap verdiniz. ROOT dergisi adına röportaj için teşekkür ediyoruz. Son olarak Linux kullanıcılarına söylemek istediğiniz bir söz var mı?

CloverLeaf Linux dağıtımını ve dağıtımın Türkiye oluşumunu tanıtmaya fırsatını verdiğiniz için biz teşekkür ederiz. Tüm Linux kullanıcılarının desteğini bekliyoruz. Özellikle çeviri çalışmalarına katılarak %100 Türkçe bir dağıtım oluşturmamızda bize yardımcı olabilirsiniz. Topluluk şekillendiğinde katkı yapmak isteyen herkesi ekibe davet edeceğiz.

Özellikle Fuduntu Linux'u severek kullanan tüm kullanıcıları CloverLeaf Linux'u test etmeye davet ediyoruz.

[1] facebook.com/CloverLeafLinux

[2] facebook.com/CloverLeafLinuxTR

Ekrem ÖZGİRAY
ekotim@hotmail.com

MATE 1.6 İnceleme ve Kurulum

Mint dağıtımının popüler masaüstlerinden biri olan Mate'in 1.6 sürümü büyük değişikliklerle yayınlandı. Çok sayıda paket ve kütüphane GLib teknolojileri ile değiştirildi.

Mate 1.6'daki değişiklikleri madde madde sıralamadan önce önemli olanlara özellikle değinmek istiyorum. Bunlardan ilk göze çarpan, bildirim alanının özelleştirilmesi. Mate 1.6 ile bildirim alanımızın nasıl görüneceğini belirleyeceğimiz seçenek eklendi. Diğer önemli değişiklik ise "Caja" dosya yöneticisinde yapılan iyileştirmeler oldu. Kenar çubuğu genişletildi, Nautilus'a 3 yeni bağlantı sunucusu ve D-Bus desteği eklendi.

Görsellikle ilgili değişmelere gelince; yeni sürümde Mate bizi bir çok yeni tema ile karşılıyor: Menta, BlackMate, GreenLaguna, TraditionalGreen. Bunun dışında simge temalarında da bir iyileştirme söz konusu.

Son olarak da her yeni sürümde olduğu gibi bu sürümde de hata düzeltmeleri yapıldı.

Bunlar benim gözüme çarpan yenilikler. Bahsettiğim yenilikler hakkında detaylı bilgiyi ve

yapılan diğer yenilikleri aşağıda maddeler halinde sizinle paylaşıyorum.

Systemd-Login Desteği:

Mate oturum yöneticisi, Mate ekran koruyucusu ve Mate güç yöneticisinde systemd-logind desteği eklendi.

Caja'da (dosya yöneticisinde) iyileştirmeler:

- Geliştirilmiş kenar çubuğu
- Yeni thumbnailers özelliği eklendi.
- Yeni çerçeve eklendi.
- Nautilus 3 yeni bağlantı sunucusu
- freedesktop.org dosya yöneticisi D-Bus desteği eklendi.

Panel iyileştirmeleri:

- "Çalıştır" iletişim seçeneği
- Pencere kapatmak için fare orta tıklama butonu ile tıklama özelliği
- Çalışma alanını değiştirmek için fare tekerleğini kullanabilme

Marco Pencere yöneticisinde iyileştirmeler:

Yeni pencereleri ekranın ortasında açma seçeneği eklendi

Kontrol merkezi iyileştirmeleri:

Pencere tercihlerinde hızlı alt-tab seçeneği eklendi.

Atril (belge görüntüleyici) iyileştirmeleri
XPS eklendi.

Tema Değişiklikleri:

- Yeni GTK2 /3 temaları (Menta,BlackMate, GreenLaguna, TraditionalGreen)
- Diğer GTK2 temaları için GTK 3 desteği (Geleneksel)

Simge Teması Değişikliği:

- Yeni tema, Menta
- Metin dosyaları için metin önizleme
- Bazı yeni simgeler eklendi.

Bırakılan Paketler:

- Mateconf yerine Gsetting
- MateCorba/MateComponent yerine D-Bus
- MateVfs yerine GIO/GVFS
- libmatenotify yerine libnotify kullanıldı.
- Linmateui, libmatecanvas, libmatecomponentui, mate-mine-data kaldırıldı.

Çevirisini yaptığım sayfada sadece yenilikleri çevirmeyi düşünüyordum ama Linux Mint Proje Lideri Celestine Lefebvre'nin açıklamasını da eklemeyi geçemeyeceğim. Çünkü Lefebvre'e göre Mint ve Mate arasında ki dostluk uzun süre devam edecek gibi.

“İnsanların kendi bilgisayarlarından memnun olması bizim için son derece önemlidir. Biz, kullanıcıların bilgisayarlarını istedikleri şekilde kullanmaları için bir ekip kurduk. Mint ve Mate el ele çalışıyor ve iki takım arasındaki ilişkiler oldukça iyi. Mint dağıtımı, Mate için büyük bir rol oynadı ve biz ona daha fazla yardımcı olmak için çalışıyoruz. Son olarak Mate kullandığımız için çok mutluyuz ve bizim ne istediğimizi iyi biliyor.”

Kurulum aşamalarına geçmeden önce birkaç gözlemimi paylaşmak istiyorum. Açıkçası Mate masaüstü ortamına hiçbir zaman ısınmadım. Neden bilmiyorum, belki de biraz görselliğe önem verdiğim için olabilir. Mate 1.6 kurduğunuz zaman klasik Gnome 2 görüntüsü ile karşılaşıyorsunuz. Yani altta görev çubuğu üstte de uygulama menüsü yer alıyor. Kendi yorumumu katarak sizde olumsuz bir düşünce bırakmak istemiyorum. Her şeye rağmen Mate, Mint dağıtımında popülerliğini koruyor. Ve yeni sürümü birçok değişikliği içeriyor.

Linux Mint'te Mate 1.6 Güncellemesi veya Kurulumu

```
sudo add-apt-repository "deb http://packages.mate-desktop.org/repo/ubuntu $(lsb_release -cs) main"
```

```
sudo add-apt-repository "deb http://repo.mate-desktop.org/ubuntu $(lsb_release -cs) main"
```

```
sudo add-apt-repository "deb http://mirror1.mate-desktop.org/ubuntu $(lsb_release -cs) main"
```

```
sudo apt-get update
```

```
sudo apt-get install mate-archive-keyring
```

```
sudo apt-get update
```

```
sudo apt-get install mate-core mate-desktop-environment
```

Herhangi bir problemle karşılaşırsanız;

```
sudo apt-get remove mate-archive-keyring mate-notification-daemon atril atril-common caja caja-common engrampa engrampa-common eom eom-common gir1.2-mate-panel libatril libcaja-extension libmarco libmatedesktop libmatekbd libmatekeyring libmatemenu libmatepanelapplet libmatepolkit libmateweather libmateweather-common libmatewnck libmatewnck-common marco marco-common mate-applets mate-applets-common mate-backgrounds mate-calc mate-control-center mate-core mate-desktop mate-desktop-common mate-desktop-environment mate-dialogs mate-icon-theme mate-media mate-media-common mate-media-gstreamer mate-menus mate-panel mate-panel-common
```

Kodu ile Mate'i kaldırabilirsiniz.

Got Linux?

Ercan Yandar
ercanp@gmail.com

Linux ve Özgürlük

Özgürlüğün kavramını biliyor musunuz? Peki bilişim hayatınızda ne kadar özgürsünüz? Gelin hep beraber bunları sorgulayalım.

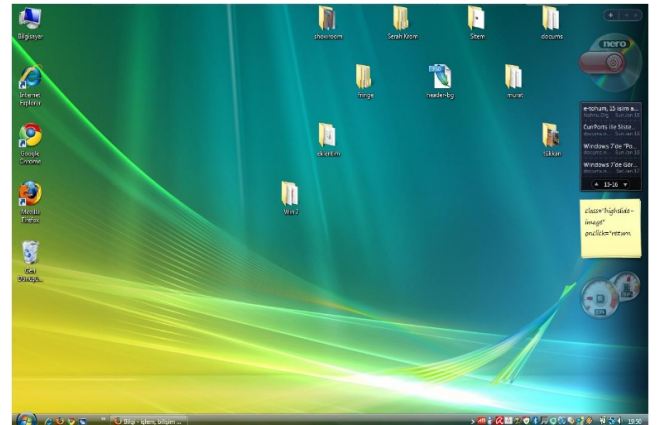
Fark ettiniz mi bilmiyorum ama hangi özelleştirilmiş Windows arayüzüne baksanız, neredeyse birbirine benzeyen masaüstleri görürsünüz. Bunun nedeni Windows'un kısıtlayıcı yapısından kaynaklanmaktadır. Siz istediğiniz kadar tema yükleyin, özelleştirme yapın yine de Windows'un ilk halindeki arayüzüne benzeyecektir. Arkadaşınızla bir yarışma yapın: Masaüstünü özelleştirme yarışması. Yarışmanın sonucunda elbette hangisinin daha güzel görüldüğü belirlenecektir ama dikkat ederseniz birbirine benzediğini fark edeceksiniz.

Windows'un son sürümleriyle beraber özelleştirme alanında yenilikler yapıldı ama bu yenilikler birkaç tema ve arkaplan teması ya da birkaç efektten öteye gidemedi.

Şimdi Linux'a bakalım. Masaüstü çeşitliliği çok fazla. Örneğin; ben görünümün öncelikli olmasını istiyorum dersanız KDE, hız ve sadelik istiyorum dersanız XFCE veya LXDE masaüstü yöneticilerini kullanabilirsiniz. Bunların dışında

Enlightenment, Mate, Cinnamon, Unity masaüstleri de var. Hepsi de kişisel zevke göre özelleştirilebilir.

Şimdi aşağıdaki resimleri inceleyelim ve karşılaştırma yapalım. Aşağıdaki iki resim özelleştirilmiş Windows masaüstüne ait:

ROOT E-DERGİ

İçindekiler

Birbirlerine ne kadar çok benziyorlar değil mi?

Şimdi Linux'un özelleştirilmiş masaüstüne bakalım:

Sizce hangisi daha çok özgür?

Linux size sistem yazı stilinden menü çubuğuna, simge setlerinden pencere temalarına kadar özelleştirme seçeneği sunar. Hatta Linux'ta açılış ekranını, şifre giriş ekranını dahi değiştirebilirsiniz. Çünkü Linux özgürdür.

Şimdiye kadar hep görünüm özelliğinden bahsettik. Peki yazılım özgürlüğü? Yazılımın özgür olması da çok önemlidir. Windows'ta özgür olmayan yazılımlar çok fazladır. Bu yüzden kullanıcılar indirdikleri programları başka programlarla kırarak tam sürüm haline getirmeye çalışırlar. Halbuki bütün programların özgür yazılımda bir karşılığı mevcuttur. Bu yazılımların yapabilecekleri Windows'taki benzerlerinden aşağı değildir. Hatta bu özgür yazılımlarla Windows'ta yapılamayan işleri bile yapabilirsiniz. Size özgür yazılımın gücü hakkında birkaç örnek vereyim: Google, Facebook ve Twitter gibi sosyal

medyanın devleri ana işletim sistemi olarak Linux kullanmaktadır. Ayrıca Oscar ödüllü James Cameron'un filmi olan Avatar'daki 3B efektler özgür yazılım kullanılarak oluşturulmuştur.

(Kaynak isteyenler bana elektronik posta atabilirler.)

İşte Linux'un özgürlüğü! Eğer siz de Windows'un kısıtlamalarından sıkıldıysanız hiç vakit kaybetmeden Linux'a göz atın. Eminim ki özgürlüğü hissedeceksiniz.

Unutmayın; Linux ile yapabilecekleriniz sizin hayal gücünüzle sınırlıdır. Windows ile yapabilecekleriniz ise onların hayal gücüyle...

Okan AKINCI

okanakinci@outlook.com

Team Fortress 2

Okumakta olduğunuz bu yazı o kadar gecikti ki neredeyse yayımlanamayacaktı. Bu gecikmenin başlıca nedeni, bu incelememize konu olan oyunun yine bizzat kendisidir. Kendimi Team Fortress 2'ye öylesine kaptırmışım ki bu incelemeyi yazmaya vakit bulamadım. Öte yandan vizelerimin de yeterince iyi geçmemesinde payı vardır bu oyunun.

Kısacası Team Fortress 2 bağımlılık yapan bir oyun. Bununla beraber FPS türünde bir oyun.

Öncelikle şunu belirtiyim; Team Fortress 2 büyük ölçüde Türkçe diline destek veriyor ki bu, anlaşılmayı olanaklı kılan en önemli unsur. Oyunun oldukça mizahi bir dili var. Oynadıkça siz de göreceksiniz. Sadece çatışmanın keyfine varmakla kalmayacak, oyunun içindeki esprili öğeler sayesinde de çok güleceksiniz.

Team Fortress 2 ücretsiz bir oyun ve Linux destekli. Bilgisayarınıza Steam'i kurduktan ve ücretsiz bir Steam hesabı açtıktan sonra tek tıklamayla indirip kurabilirsiniz. Fakat şunu da belirtiyim; eğer kotalı internet kullanıyorsanız hiç denemeyin. Çünkü indirme boyutu 10 GB üzerinde. Ayrıca sonrasında oyunu oynayabilmek için internet bağlantısı gerekli.

Oyunu ilk açtığımda oldukça basit, anlaşılır bir arayüzle karşılaştım ve hemen bir oyuna dahil olup birim seçme ekranına ulaştım. Birimlerin ne olduğunu bu yazıda ayrıca ele aldım. Oyuna ilk girdiğimde yabancı gelen pek bir şeye rastlamadım. Oynanış bakımından diğer FPS oyunları ile benzer nitelikte. Fakat birbirinden farklı birimler ve onların özellikleri, ayrıca harita, oyun modu ve içinde bulunduğunuz takım gibi faktörler nedeniyle taktiksel açıdan diğer pek çok FPS oyunundan daha zengin olduğunu söyleyebilirim.

Her oyunda Kırmızı Takım ve Mavi Takım olmak üzere iki taraf var. Tarafınızı ve birim türünüzü seçtikten sonra oyuna dahil oluyorsunuz. Peki, oyundaki amaç ne? Bu, seçtiğiniz oyun türüne göre değişmekte.

- Yük Vagonu türünde Mavi Takım, bomba yüklü bir vagonu Kırmızı Takım'ın bölgesine ilerletmeye çalışırken, Kırmızılar bunu engellemeye çalışıyor.

- Tepenin Hakimi türünde, haritanın merkezindeki bir bölgeyi her iki taraf da ele geçirmeye ve sürenin bitimine kadar elinde tutmaya çalışıyor.

- Saldırı / Savunma türünde oyunun başında bütün bölgeler Kırmızı Takımın elinde bulunuyor. Mavi Takım bütün bölgeleri ele geçirmeye, Kırmızı Takım ise savunmaya çalışıyor. Mavi Takım bir bölgeyi bir kere ele geçirdi mi artık hep onun oluyor ve Kırmızı Takım bir sonraki bölgeyi savunmaya çalışıyor.

- Yük Vagonu Yarışı türü, kelimenin tam anlamıyla bir komedi. Bu seçenekte iki tane yük vagonu var. Her iki tarafta da kendi vagonunu rakip vagona daha önce ilerletmeye ve rakip vagonu engellemeye çalışıyor.

- Kontrol Noktaları türünde, haritadaki bütün bölgeler tarafsız. Her iki takım da bütün bölgeleri ele geçirmek ve ele geçirdiği bölgeleri düşmana karşı savunmak zorunda.

- Bayrak Kapmaca türünde, her iki taraf da bayrağı düşmandan kapıp kendi bölgesine getirmeye çalışıyor.

- Özel Teslimat türünde ise her iki takım da kendi çantasını fırlatma noktasına ulaştırmaya ve öte yandan rakibin bunu yapmasını engellemeye çalışıyor.

Oyun türlerinin hepsi birbirinden eğlenceli ve ayrıntılı taktiklere gereksinim duyuyor. Bunun için oyundaki dokuz farklı birim üç farklı kategoriye bölünmüş: Saldırı, savunma ve destek.

Üniteler

Scout

Bu arkadaşımız bir saldırı birimidir. Kaba, megaloman ve -ben- ce- karizmatiktir. Kendisi Boston Massachusetts'te dünyaya gözlerini açmıştır. Sekiz kardeşin en küçüğüdür. Diğer birimlere kıyasla çok hızlı koşmaktadır. Temel silahları beyzbol sopası, çifteli tüfek ve tabancadır. Kendisi dikkat dağıtmak için idealdir. Vur - kaç işinde de oldukça başarılıdır. Scout'un bir başka özelliği de diğer birimlere kıyasla bölgeleri daha hızlı ele geçirebilmesi ve vagonları daha hızlı itebilmesidir.

Soldier

Kendisi, başından miğferini çıkarmayan ve favori silahı roketatar olan bir arkadaşımızdır. Bir saldırı birimidir ama savunmada da etkilidir. Kendisi Mr Jane Doe olarak da bilinir. Amerikalı bir vatanseverdir. İlginç bir özelliği de roketatarını kullanarak kendisini -kendisine biraz zarar vererek de olsa- yükseğe zıplatabilmesidir.

Pyro

Kendisi nereden geldiği bilinmeyen ve sürekli mırıldanan bir adamdır. Elindeki lav silahıyla düşmanları kızartmaktan hoşlanır. Silahının menzili kısa olduğu için beklenmedik bir anda tuzağa düşürmeye dayalı taktiklerle oynanması gerekir. Pyro'nun en önemli görevlerinden birisi de Spy kontrolü yapmaktır. Yani görünmez ya da kılık değiştirmiş düşman casuslarını silahıyla tespit edebilir. Bunun yanı sıra basınçlı hava patlaması ile düşman mermilerinin, düşmanlara sekmesine sebep olabilir, hatta bir roketi kendi ayağına sektirerek "Soldier" gibi yüksek zıplayabilir. Kendi takımından bir keskin nişancının okunu yakarak daha etkili hale getirebilir. Pyro her ne kadar bir saldırı birimi olsa da doğru kullanıldığında savunmada da çok iyi iş çıkarabilir.

Demoman

mükemmeldir.

Kendisi İskoç dağlarından gelmiştir. Şarapçısıdır, yıkım uzmanıdır. Her ne kadar bir savunma birimi olsa da her alanda çok etkilidir. Kullandığı iki temel silah bomba atmakta ve rakibe çok büyük zararlar vermektedir. Özellikle yapışkan bombaları savunma için

Heavy

bilir. Oyunun en popüler birimidir.

Sovyetler Birliği'nden gelen bu iri yarı adam fazlasıyla agresif bir savaşçıdır. Çok tehlikelidir. Ağır makineli silahıyla çok büyük zarar verebilir. Savunmada idealdir. Fakat hızı düşüktür. Ayrıca cebindeki sandviç ile hem kendini hem de takım arkadaşlarını iyileştirebilir.

Engineer

Kendisi Teksaslıdır. Yumuşak sözlü, cana yakın bir insandır. Mekanik olan her şeye ilgisi vardır. Savunma birimidir ama saldırı konusunda da iyi iş çıkara-

abilir. Bir tüfeği ve tabancası vardır ve bunlar sayesinde savaşabilir. Fakat asıl işlevi mühendisliktir ki benim de favori birimim olmasının nedeni budur. Bu mühendis arkadaş Taret adlı tam donanımlı savaş makineleri inşa edebilir. Bu makineler kendi kendine gördüğü her düşmanı yok eder. Dispanser de inşa eder ve böylece takım arkadaşlarının bir doktora ihtiyaç duymadan en yakın dispanserden iyileşmesini sağlar. Ayrıca ışınlayıcı da inşa edebilir. Böylece takım arkadaşlarının çatışma bölgesinde çok uzun bir yol katederek zaman kaybetmesini önlemiş olur.

Medic

Adından da anlaşılacağı üzere takımın doktorudur. Saldırı ya da savunma değil, destek birimidir. Kendisi Stuttgart doğumludur ve tipik bir Alman doktoru olarak tanımlanmaktadır. Her ne kadar tıp ahlakına bağlılığı zayıf olsa da takımı ayakta tutan önemli bir

unsurdur. İki silahı vardır, birincisi bir sürü şırınga fırlatan otomatik bir silahtır. Bu silah, dostları iyileştirirken düşmana zarar verir. İkinci silahı ise überşarj'dır. Aslında gerçek anlamda bir silah değildir bu. Dost birimleri hızlı iyileştirmekle kalmaz güçlerini %150'ye çıkarır. Eğer überşarj tam dolarsa dost birimler dokunulmazlık kazanır ve daha etkili vuruş gücü kazanırlar. Başka bir birimi kullanırken yaralandığınızda doktor çağırmak için "E" tuşuna basınız.

Sniper

Kendisi bir destek birimidir. Keskin nişancıdır. Asıl adı Bay Mundy olup Avustralyalıdır. Bir keskin nişancı tüfeği ve yayı vardır. Uzaktan çok ama çok etkilidir ama yakın dövüş ve çatışmalarda çabucak ölebilir. Zaten işlevi uzaktan düşmanları tek vuruşta indirmektir.

Spy

Team Fortress 2 oynadığım süre boyunca en çok canımı yakmış olan birimdir Spy. Adı üzerinde, kendisi ajandır. İsmi bilinmemektedir. Kendisi hakkında bilinen tek şey Fransız olduğudur. Peki,

neler yapabilir bu arkadaş? Düşman kılığına girip bilgi sızdırabilir, suikast düzenleyebilir, ölü taklidi yapabilir, görünmez olabilir, düşmanı sırtından bıçaklayabilir, taret ve dispanserleri sabote edebilir, düşman ışınlayıcılarını da kendisi için kullanabilir. Kısacası

çok fazla olanağa sahiptir. Dost Spy'lar çok faydalı iken düşman Spy'lar takıma akıl almaz zararlar verebilir ve hatta oyundan soğumanıza bile neden olabilir. Çok dikkatli olmak, tedbirli davranmak gerekir. Onunla karşılaşırsanız hemen takım arkadaşlarınızı uyarmayı ihmal etmeyin.

Team Fortress 2 taktiksel derinliğinin ve mizahi yönünün yanı sıra başarılı grafikleriyle de ön plana çıkıyor. Biz Linux kullanıcılarının alışık olmadığı bir şey bu. Öte yandan oyunun Linux versiyonu DirectX ile değil de OpenGL ile paketlenmiş. Bu da DirectX'e göre çok daha yüksek verim alınmasını sağlıyor. Zaten daha sonra Windows ve Mac versiyonlarında da OpenGL'ye geçilmesine karar verildi. Oyun sık sık güncelleniyor, eksikler kapatılıyor, hatalar düzeltiliyor ve yeni özellikler ekleniyor. Bunları bizim yapmamıza gerek yok. Steam zaten açık olduğu sürece sürekli güncellemeleri kendi kendine indiriyor ve yüklüyor.

Oyun ücretsiz olsa da bazı ücretli ekstralar sunuyor. Bunlar çeşitli silahlar, ekipmanlar ve kostümler. Bunları oyunun içinde mağazadan satın alınabiliyor. Şunu da belirteyim, bunları almak zorunda değilsiniz elbet. Esasında bunları almayan oyuncular, alanlardan kötü durumda olmuyorlar. Daha çok aksesuar olarak nitelendirebiliriz bunları. Bu aksesuarlar sadece oyun mağazasından satın alınmıyor. Oyuncular birbirleriyle ticaret yapabiliyorlar. Ayrıca bazen oyun içinde ücretsiz aksesuarlar da elimize geçiyor. Bunları kullanabilir ya da diğer oyunculara satabiliriz. Bu aksesuar ve ticaret desteği oyunu zenginleştiren en önemli unsur. Özellikle oyunun fanatikleri bunlara çok rağbet ediyor.

Team Fortress 2'nin pek bir eksiğini göremedim desem yeridir. Taktiksel derinlik, başarılı grafikler, kaliteli teknik destek, sık gelen güncellemeler

ve bol mizah. Bunlar oyunun artıları. Eksileriye diskte çok ama çok fazla yer kaplaması ve bağımlılık yapması. Tabi bunlar sizin için sorunsal...

Team Fortress 2 ile daha çok bilgi almak isterseniz aşağıdaki bağlantıları ziyaret edebilirsiniz.

Steam Sayfası:

<http://store.steampowered.com/app/440/>

Resmi Türkçe Viki:

http://wiki.teamfortress.com/wiki/Main_Page/tr

Türkiye Topluluk Sitesi:

<http://www.tf2turkiye.com/>

Künye

Tür: Aksiyon, FPS

Geliştirici: Valve

Yayıncı: Valve

Çıkış Tarihi: 10 Ekim 2007

Metacritic.com Puanı: 92/100

Merlinin Kazanı Puanı: 92

Türkçe Desteği: Var

Çoklu Oyuncu Desteği: Var (üstelik platformlar arası)

Steam Başarımları: 448 adet

Güvenlik: Valve Anti-Hile Desteği

Oyun Kumandası Desteği: Kısmen

Sistem Gereksinimleri:

En Düşük: 1.7 GHz işlemci, 512 MB Ram, OpenGL destekli ekran kartı, fare, klavye, internet bağlantısı, en az 11 GB disk alanı.

Önerilen: Pentium 4 (3.0 GHz) ya da yüksek bir işlemci, 1 GB Ram, OpenGL destekli ekran kartı, fare, klavye, internet bağlantısı, en az 11 GB disk alanı.

Yazımızın sonunda da sizleri, oyunun ekran görüntüleriyle baş başa bırakıyoruz.

Cinnarch

Ercan Yanar
ercanr@gmail.com

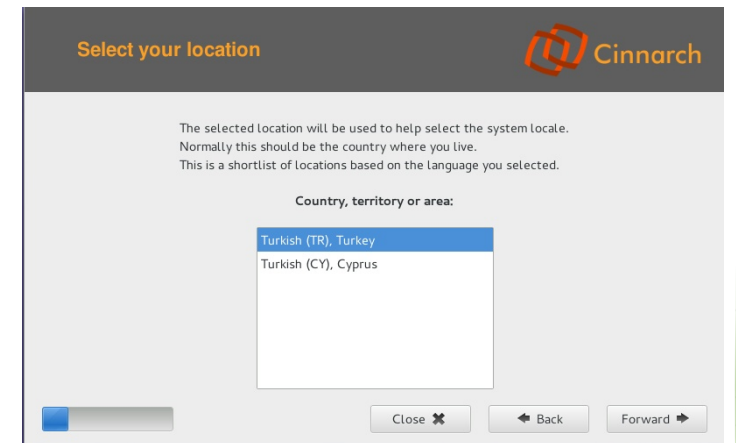
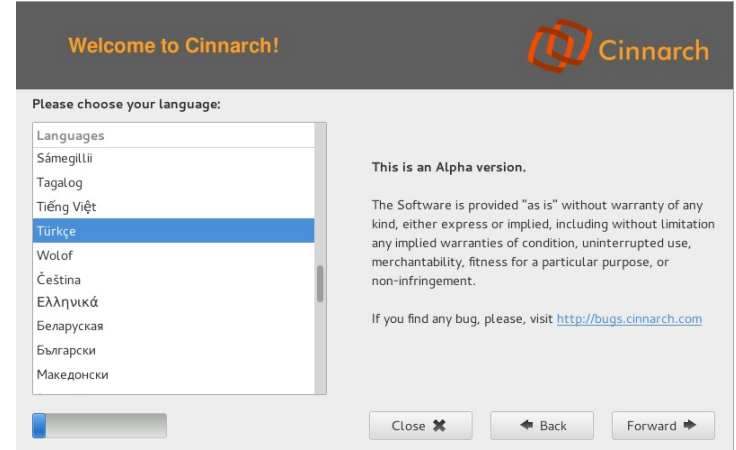
Cinnarch Kurulum ve İncelemesi

Arch kurmak istiyorsunuz ama kurulum aşamaları zor mu geliyor? O zaman size Cinnarch öneriyorum. Arch Linux tabanlı Cinnamon masaüstü kullanan bu dağıtım size iki farklı kurulum şekli sunuyor. İlk kurulum şekli konsol tabanlı kurulum ki bana göre pek tercih edilmiyor, özellikle son kullanıcı açısından.

İkinci ve en kolay kurulum seçeneğimiz görsel kurulum. İşte bu yöntemle Cinnarch kurulumunu anlatacağım. Özellikle Arch kullanmak isteyen son kullanıcı için çok uygun bir dağıtım. Öncelikle şunu belirtiyim, kurulumda internete ihtiyaç duyuyor ve yaklaşık 500 MB civarında veri indiriyor. Haydi hep beraber kurulumla başlayalım!

Cinnarch'ı Live yani canlı olarak başlattığınızda karşınıza gelen ekranda en sağdaki seçenek olan Grafik kurulum ekranını seçin.

Karşımıza dil seçenekleri ekranı geliyor. Türkçe'yi seçip İleri deyin.

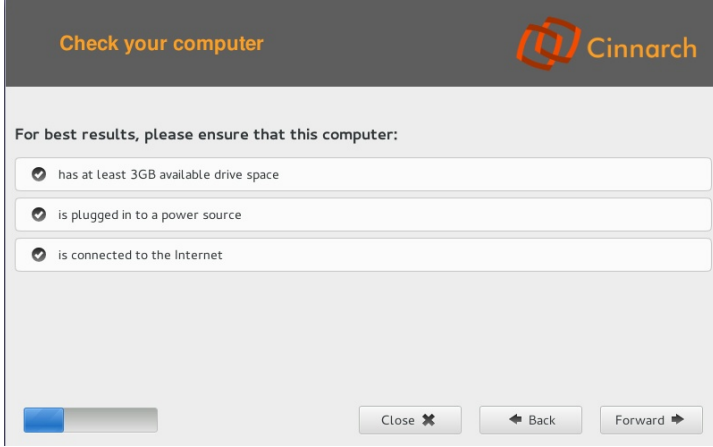

ROOT E-DERGI

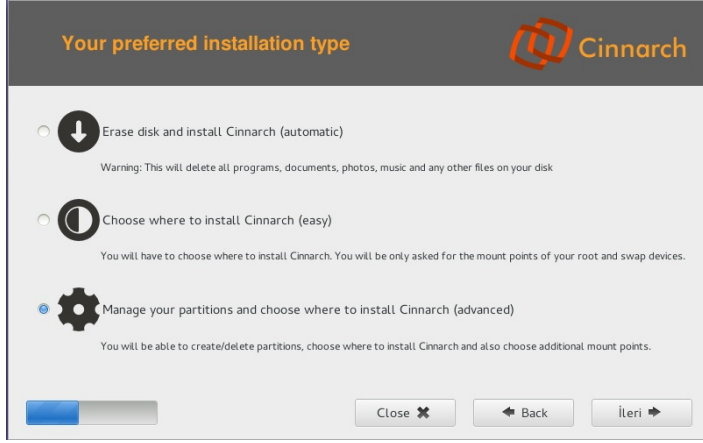
İçindekiler

Burada ülke seçimi yapıyoruz. Türkçe dilini seçtiğimiz için karşımıza iki seçenek geliyor. Türkiye ve Kıbrıs. Türkiye'yi seçip ileri diyoruz.

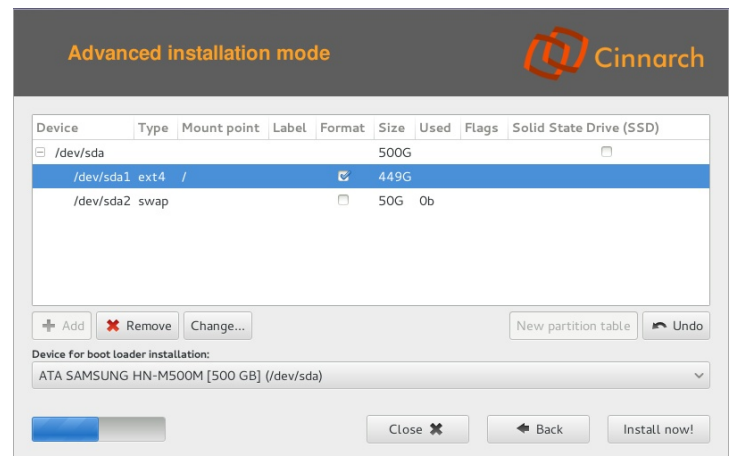
Bizden 3 GB boş alan, adaptörün takılı olması ve internet bağlantısı istiyor. Bunları karşıladıktan sonra ileri diyoruz.

Disk biçimlendirme ekranına geldik. Burada 3 farklı seçenek mevcut. İlk seçenek tüm diski siler ve kendisi bölümler yapar. İkinci seçenek -eğer boş disk alanı varsa- kendi bölümlerini yaparak buraya kurulum yapar. Üçüncü seçenek ise elle bölümler ekranıdır.

Tüm diski silip Cinnarch yüklemek istiyorsanız ilk seçeneği seçebilirsiniz. Eğer diskinizde boş bir bölüm varsa ikinci seçeneği işaretleyerek buraya kurulumu sağlayabilirsiniz. Ben üçüncü seçenek olan elle bölümler seçeneğini seçerek ileri diyorum.

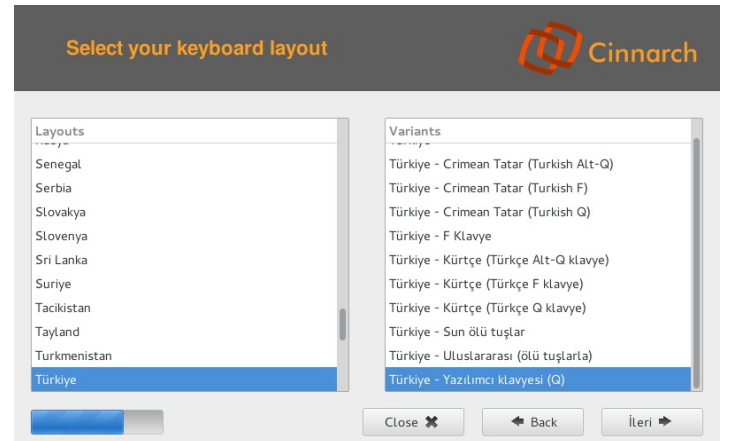
Ekranda hard diskimizde bulunan bölümler görünüyor. Cinnarch'ı kuracağımız bölümü çift tıklayarak dosya sistemini ext4 olarak seçiyoruz. Bölümü kök(/) dizini olarak ayarladıktan sonra Tamam diyoruz. İsterseniz swap(takas) alanı da ayırabilirsiniz. Ben kök dizine 450 GB,

swap(takas) alanına 50 GB vererek ileri diyorum. Bu kadar büyük rakamlar vermeniz zorunlu değil. Swap(takas) alanının boyutunu RAM boyutuna göre verebilirsiniz. Örneğin 4 GB belleğiniz varsa swap(takas) alanına 4 GB verebilirsiniz. Sonraki adımda biçimlendirme ekranında yaptıklarımızın özetini görüyoruz. Eğer sorun yoksa Tamam diyerek sonraki ekrana geçiyoruz.

Saat ve tarih ayarı için bulunduğumuz konumu seçip ileri diyoruz.

Klavye ayarlamasını yapacağız. İlk bölümde Türkiye'yi seçtikten sonra yandaki seçeneklerden "Türkiye – Yazılımcı klavyesi (Q) " seçeneğini seçiyoruz. F klavye kullanıyorsanız "Türkiye – F Klavye" seçeneğini seçerek ileri diyoruz.

Who are you?

Your name:

Your computer's name:
The name it uses when it talks to other computers.

Pick a username:

Choose a password:

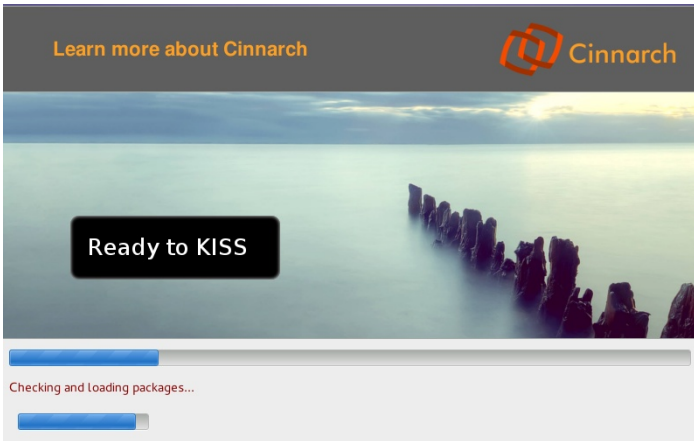
Confirm your password:

☐ Log in automatically
☒ Require my password to log in

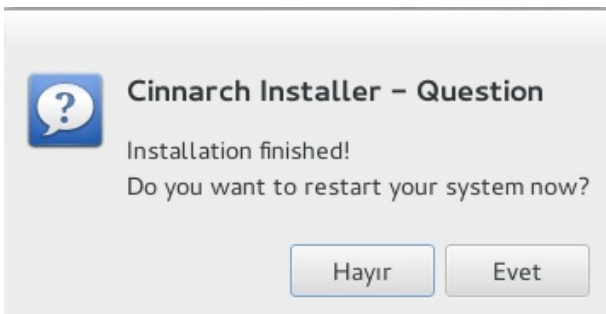
Kullanıcı adı, şifre, ... vs. bilgilerimizi girerek ileri diyoruz.

Nihayet kurulumla başladık. Dosyaları internetten indirdiği için kurulum süresi bağlantı hızınıza göre değişiklik gösterebilir.

İndirme işlemi bitti. İndirilen paketlerin kurulumu yapılıyor.

Kurulum işlemi tamamlandıktan sonra bilgisayarı yeniden başlatmak isteyip istemediğimizi soruyor. Evet diyerek bilgisayarımızı yeniden başlatıyoruz. Ve mutlu son!

Cinnarch kurulumunu başarıyla tamamladık. Sistem kurulduktan sonra temel paketlerin yanında bazı uygulamalar da hazır olarak geliyor. Şimdi sisteminizi istediğiniz gibi özelleştirme zamanı!

Bu da benim biraz özelleştirilmiş Cinnarch masaüstüm:

ROOT E-DERGİ

Ekrem ÖZGİRAY
ekotim@hotmail.com

Pisi Linux: Özgürlük Şimdi Başladı...

Pardus Anka'yı geliştiren ekip Pisi Linux için kolları sıvadı. Dağıtımın resmi sitesinde PiSi için "Orijinal Pardus'u temel alan, özgür yazılım topluluğu tarafından geliştirilen, bilgisayar kullanıcılarına kurulum, yapılandırma ve kullanım konusunda ko-

laylık sağlamaya çalışan, onların temel masaüstü ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlayan, son kullanıcıya odaklı olarak geliştirilen bir GNU/Linux dağıtımıdır." deniliyor.

Şimdilik sitesinde yer alan indirme bölümü boş kalsa da yakın zamanda yayınlanması bekleniyor. TÜBİTAK tarafından geliştirilen Pardus 2013 ile hayal kırıklığına uğramıştık. Bakalım Pisi Linux, Pardus'u eski günlerine döndürebilecek mi?

Pardus Topluluk Sürümü Duyuruldu

TÜBİTAK'tan bağımsız olarak gönüllüler tarafından geliştirilen Pardus Topluluk Sürümü 1.0 yayınlandı. Daha çok kişisel kullanıcıları hedefleyen sürümde kullanıcı ihtiyaçlarına göre

birçok program bulunmaktadır. Sürümü bu adresten [1] indirebilirsiniz.

2012 Özgür Yazılım Ödüllerini IPython ve OpenMRS Aldı

Her yıl düzenlenen törenle Özgür yazılım ödülleri bu yıl IPython ve OpenMRS aldı. Özgür yazılımın tanıtımı için verilen ödülü Fernando Pérez'in geliştirdiği IPython yazılımı aldı. IPython, interaktif Python programlama için yüksek performanslı bir kabuk. Bu yazılım öncelikli olarak araştırma ve öğretim alanında kullanılıyor.

OpenMRS projesi ise toplumsal fayda projeleri içerisinde ödül alan bir açık kaynak hasta yönetim sistemi. FSF'ye göre OpenMRS'in odak

ROOT E-DERGI

İçindekiler

noktası; doktorlar, programcılar ve sağlık çalışanları arasında bir ağ kurulmasını sağlaması. OpenMRS Güney Africa, Kenya, Zimbabve, Uganda, Haiti, Hindistan, Çin, Amerika ve Pakistan'ın da içinde bulunduğu birçok ülkede kullanıldı.

Çin ve Ubuntu Arasında Tarihi Anlaşma

Çin'in Sanayi ve Bilişim Teknolojileri Bakanlığı'na bağlı Yazılım ve Entegre Yonga Yaygınlaştırma Merkezi tarafından yapılan açıklamaya göre Ubuntu, ülke çapında kullanılması için yeni işletim sisteminin temelini oluşturacak.

Kararın hayata geçirilmesi için Ubuntu'nun ana destekçisi "Canonical" adlı İngiliz şirketi ile "Ulusal Savunma Teknolojisi Üniversitesi" tarafından yönetilecek bir araştırma laboratuvarı da kurulmuş.

İlk sürümü nisan ayında (Ubuntu'nun her zamanki yeni sürüm yayımlama tarihinde) yayımlanacak olan yeni işletim sistemi, her Linux tabanlı işletim sisteminde olduğu gibi katkılara açık olmayı, toplumun tüm katmanlarında yaygın bir kullanımı ve sık kullanılan yazılım çözümlerinin standartlaşmasını hedefleyecek.

Nvidia Optimus GNU/Linux Sürücüsü Yayınlandı

Uzun zamandır Linux kullanıcılarının en büyük sorunlarından biri olan Nvidia Optimus teknolojisi rafa kalkıyor.

Betası yayınlanan Optimus destekli sürücüde RandR 1.4 desteği ve iyileştirmeler yer alıyor. Sürücünün GNU/Linux dışında Solaris ve FreeBSD desteği de mevcut.

İndirme adresleri: 32bit için [2], 64 bit için [3]

Şehirlere Göre Linux Kullanımı

linux.net.tr'nin yaptığı araştırma ile Türkiye'de en çok Linux kullanan 10 şehir belli oldu. İlk üç sırayı İstanbul, Bursa ve Ankara alırken Elazığ, Konya, Kayseri ve Samsun da listede yer aldı.

İşte linux.net.tr'nin açıkladığı ilk 10 şehir;

- %20.14 - İstanbul
- %15.68 - Bursa
- %10.83 - Ankara
- %10.27 - İzmir
- %8.43 - Adana
- %4.15 - Elazığ
- %3.45 - Konya
- %2.14 - Antalya
- %2.14 - Kayseri
- %1.97 - Samsun

Fuduntu Linux, Fuse Linux Olarak Yoluna Devam Ediyor

Bildiğimiz gibi Fuduntu projesi sonlandırılmıştı. Bundan sonra Fuduntu ekibi, Fuse ekibi olarak çalışmalarına devam edecek. Ekipteki tek fark, önceki takımda kaptan olan Andrew Wyatt, yeni Fuse ekibinde sadece danışman olarak görev yapacak.

Fuduntu'da olduğu gibi Fuse Linux da RPM paket yapısını kullanacak ve "Rolling Release" özelliğine sahip olacak. İki dağıtım arasındaki fark ise Fuduntu Fedora'dan çatallanarak oluşturulan bir dağıtım iken, Fuse OpenSuse çatallaması ile oluşturulacak.

Torrent Devi Taşınıyor

The Pirate Bay

Gittikleri her yerde baskı ile karşılaşan torrent devi "The Pirate Bay" kendisine yeni bir yer buldu, İzlanda. Aslında İzlanda site için gayet korunaklı bir yer çünkü İzlanda'da alan adı mahkeme kararı olmadan hareket edemiyor. Bunun dışında İzlanda düşünce özgürlüğü açısından da hassas bir ülke.

Sitenin yeni alan adı : thepiratebay.is

[1] <http://ftp2.pardus.name.tr>

[2] <http://www.nvidia.com/object/linux-display-ia32-319.12-driver.html>

[3] <http://www.nvidia.com/object/linux-display-amd64-319.12-driver.html>

INDIE GAMES

Okan AKINCI

okanakinci@outlook.com

Bağımsız Oyuncululuğun Yeni Kalesi: Linux

Büyük oyun şirketlerinden bağımsız olarak geliştirilen oyunlara her zaman bir ilgi duyulmuştur. Küçük olana sempati duymak, bağımsız olanların daha demokratik karar alma mekanizmalarından etkilenmek bunun başlıca nedeni olsa da başka nedenleri de vardır elbet. İnsanlar dev oyun şirketlerine seslerini duyuramıyorlar, bu şirketler insanların taleplerine cevap vermiyor ve bildiklerini okuyorlar. (Mantık dışı fiyat politikaları da cabası) Bir de DLC diye bir şey var ki sormayın. Bir oyunu satın alıyorsunuz ve oyunun büyük çoğunluğu elinizde olmuyor. DLC adlı çeşitli ekstraları ayrıca satın almanız gerekiyor. Elbette bağımsız oyunlarda da DLC var ama abartılı boyutlarda değil.

Kısacası dev oyun şirketleri tabiri caizse oyuncuları ne oyuncu olarak ne de müşteri olarak görüyor. Daha çok, yolunacak kaz muamelesi yapıyorlar. Sanırım bağımsız yapımcıların sempati toplamasındaki başlıca etken bu. Bir de şu var: Bağımsız yapımcılar, bize daha yakın, sanki bizden biriler. Dev şirketlere ihtiyaç duymadan da kaliteli oyunlar üretilebileceğinin resmi onlar.

Geçtiğimiz aylarda Steam'in iyi mi yoksa kötü mü

olduğu çok tartışıldı. Steam'in bağımsız yapımcılara zarar verdiğini vurgulayanlar oldu. Bunu iki maddede gerekçelendirdiler:

1. Steam'in işleyişinde tanınmamış şirketlere ait ya da bireysel çalışmalarla yapılan oyunların yeterince ön plana çıkamaması. Bağımsız oyunların geri plana atılması.

2. Steam, sık sık kampanyalar ve indirimler düzenliyor. Hatta bazen bu indirimler akıl almaz boyutlara ulaşıyor. Oyuncular için bu harika bir şey. Çok pahalı olan bir oyunu başka bir gün bakmışsınız ki çok komik bir fiyata alabiliyorsunuz. Ben de Linux Mint Türkiye forumunun oyun bölümünde indirimlerden sizleri haberdar etmeye ve oyunları ucuza almanızı sağlamaya çalışıyorum [1].

Fakat bu durumun, oyun üreticilerinin yeterince kar elde edebilmesinin önünde engel olduğu düşünülüyor. Dev şirketler, dev bütçeleri sayesinde bundan pek zarar görmüyorlar ama bağımsız yapımcılar için aynı şey söylenemez. Ben, bu iki iddiaya da katılmıyorum. Şimdi sırasıyla ikisini de inceleyelim.

ROOT E-DERGI

İçindekiler

Greenlight, yani yeşil ışık, Steam'deki bağımsız yapımcılar tarafından üretilen oyunların daha proje aşamasındayken topluluk tarafından incelenmesini ve beğenilenlere yeşil ışık yakılmasını sağlayan bir fikir. Ve Steam kullanıcılarının Greenlight sistemine erişmesi hiç de zor değil.

Peki, Greenlight nasıl çalışıyor? Greenlight sayfasına girdiğinizde burada çok sayıda proje ile karşılaşıyorsunuz. Bunlar henüz geliştirilmekte olan oyunlar. Burada bu oyunlar hakkındaki ayrıntılı bilgileri okuyabiliyor, tanıtım ve oyun içi videolarını izleyebiliyor, diğer kullanıcıların oyun hakkındaki yorumlarını okuyabiliyor, yorum yazabiliyor, geliştiricilerden son haberleri alabiliyor ve hatta onlarla bağlantıya geçebiliyorsunuz. Ve en sonunda projeyi beğenirseniz yeşil ışık yakabiliyorsunuz.

Kısacası Greenlight, bağımsız yapımcılar için oldukça iyi bir geliştirme olmasının yanı sıra bağımsız oyuncular için harika bir portal. Hali hazırda benim de incelediğim ve yeşil ışık yakmışım oyunlar var. Eğer bir oyun gerçekten kaliteliyse, geliştiricilerin kafasındaki fikir hoşuma gitmişse ve tabi ki oyunun Linux desteği de olarsa yeşil ışık yakıyorum.

Steam'in bağımsız yapımlara desteği bundan ibaret değil. Mağaza bölümünde bağımsız yapımcılar için başlı başına bir kategori var. Ayrıca mağaza ana sayfasındaki duyurularda da bağımsız oyunlara sık sık rastlıyorum. Kısacası sanılanın aksine bu platformda bağımsız yapımcılara önemli bir destek var.

İndirimler

Steam'e yöneltilen bir başka eleştiri de sık sık yaptığı indirimlerle oyun yapımcılarının zarar ettiği. Pek çok Steam kullanıcısı arzuladığı oyunu normal zamanlarda satın almıyor. Nasıl olsa bir gün indirim yapılacağını biliyor. Bu nedenle kullanıcıların büyük çoğunluğu oyunları normal fiyatından almak yerine indirimi bekliyor.

Peki, bu durum oyun üreticilerinin zarar ettiği anlamına mı geliyor? Dev oyun şirketleri için durum nedir bilemiyorum. Onların oyunları zaten satılıyordu, şimdi insanlar aynı oyunları yine alıyor ama indirimli olarak alıyor. Belki onlar zarar ediyor olabilir. Fakat bunun çok da büyük miktar olduğunu düşünmüyorum. Peki, bağımsız yapımcılarda durum ne? Ben onların bu indirim işinden karlı çıktığını düşünüyorum.

Çünkü onların ürettiği oyunların büyük çoğunluğu milyonlarca satan oyunlar değil. Bir "Call of Duty" oyunu piyasaya sürüldüğü anda milyonlarca, hatta yüz milyonlarca satılıyor. Fakat bağımsız yapımcılar böyle bir olanağa sahip değiller. Evet, indirimler olmasa belki bağımsız oyunlar daha çok kazanacak diyebilirsiniz, fakat o indirimler sayesinde o oyunların ismi duyuluyor ve belki de hiç satmayacak oyun birkaç kopya daha satıyor. Yani indirimler, bağımsız yapımcıların bence daha çok kazanmasını sağlıyor. Çünkü onların ürettiği oyunlar 180 TL'den milyonlarca satan oyunlar değil. Ortalama 20-30 TL'den satılan ve çok az sayıda satan oyunlar.

Ne Kadar Kaliteli?

Peki, bağımsız yapımcılar tarafından üretilen oyunlar kalitesiz mi? Bu nedenle mi daha düşük fiyata satılıyor ve milyonlarca satış rakamına ulaşamıyor? Bence bunun cevabı hayır. Bağımsız yapımcılar ya çok küçük şirketler ya da birkaç kişilik bir grup veya sadece tek bir kişi tarafından üretilen oyunlar. Tanıtım olanakları kısıtlı. Yüz binlerce dolarlık reklam kampanyaları yapma imkanları yok. Steam, Desura vb. gibi kanallar dışında dağıtım olanakları neredeyse hiç yok.

Fakat bunlar, bağımsız oyunların kalitesiz olduğu anlamına gelmez. Bu oyunları geliştiren insanlar kısıtlı olanakların üstesinden sıra dışı fikirlerle geliyorlar. Örneğin; Limbo, FTL, Anomaly vb. oyunlar kısıtlı imkanlara rağmen sıra dışı fikirlerle ortaya çıktılar. Bunlara benim de piyasaya çıkmasını beklediğim Dreamfall Chapters: The Longest Journey de dahil edilebilir.

Size, bağımsız oyunları kendi gözlerinizle görmeyi, incelemenizi öneririm. Bana hak vereceğinizi umuyorum.

Bağımsız Yapımcıların Linux Serüveni

Şimdi gelelim asıl konuya. Bildiğiniz üzere yakın zamanda Desura ve Steam'in Linux versiyonu yayınlandı. Son zamanlarda Steam üzerinden pek çok Linux oyunu piyasaya sürüldü ve daha pek çoğu yolda.

Steam'deki Linux uyumlu oyunların listesine baktığımızdaysa oyunların ezici bir çoğunluğunun bağımsız yapımcılar tarafından üretildiğini görüyoruz. Linux'a dev oyun şirketleri değil, bağımsız yapımcılar destek veriyor. Peki, neden? Cevap aslında basit, birkaç maddede özetleyeyim:

1. Rekabet gücü zayıf olan bu yapımcılar olabildiğince çok platforma yönelik oyun üretmek her platformdan oyuncu kazanmak ve birazcık daha kazanmak istiyorlar.

2. Dev oyun şirketleri şu an Linux cephesinde bulunmadığı için burası bağımsız yapımcılar için güvenli bir liman durumunda. Dev şirketler Linux platformuna yönelene kadar bu platformdaki oyuncular bağımsız yapımcıların müşterisi olacak. Kısacası, Linux platformu şu an bağımsız yapımcılar için bir kurtarıcı niteliğinde. Öte yandan bağımsız yapımcılar da Linux platformu için önemli. Onlar sayesinde Linux aleminin oyun sıkıntısı giderilecek. Dev oyun şirketlerine ihtiyacımız yok, ben bağımsız yapımcılardan yanayım. Her iki taraf karşılıklı olarak birbirini besleyecek. Bence bu harika bir şey.

[1] <http://forum.linuxmint.org.tr/index.php/topic,6673.0.html>

BORN TO FRAG

ROOT E-DERGI

Fadike'nin Not Defteri

Aqđın BE2
fadikebe2@qmail.com

Elimden geldiğince Özgür Yazılım, GNU/Linux dağıtımları, kapalı kaynak kodlu ve yazılımların özgürlüğüne düşman olanlar hakkında aklına takılanları daldan dala atlayarak yazmaya çalışacağım zaman içinde kaybolmamaya çalışarak.

Özgür Yazılım Gönüllüleri

Hepimiz Özgür Yazılım kullanıyoruz. Bu dünyayı, bu dünyanın çevresini daha da genişletmek için farkında olsak da olmasak da bir çaba sarf ediyoruz. Üstelik en güzeli de farkında olmadan yaptığımız uğraş ve çabalar. Peki nasıl mı?

Evinize gelen arkadaşınız, misafiriniz, akrabanız bir şekilde bilgisayar olan odaya girer ve artık günümüz modasından olsa gerek internete girer, müzik dinler... "Şu film bende var baksana", "Düğün fotoğraflarını bana kopyalasana" şeklinde bir sürü olay yaşanır ve esas soru gelir: Windows kaç bu? Windows değil mi? Aaa, ya ne peki?

Cevap sizin bütün heyecanınızda saklı. En başta "Virüs girmez bu sisteme", "Ücretsiz", "İndir-kur-kullan" (gerçekten öyle mi?) daha da uzar bu tanıtım ve pazarlama süreci. Ama asıl önemli olan özgürlüğünü, ücretsiz oluşunu, neden böyle bir girişimde bulunulduğunu anlatabilmektir.

Hepimizin ayrı ayrı tanışma hikayesi var Özgür Yazılım dünyası ve herhangi bir GNU/Linux dağıtımıyla. Öyle ki en basitinden ülkemizdeki Özgür Yazılım kullanıcıları internetin erişilebilirliği bu kadar yaygın değilken bir bilgisayar/bilişim dergisinin verdiği karman çorman uygulama CD'si içinde bir OpenOffice bulup kullanmış, bir Pardus kalıbını CD yaka yaka, sabit disk alanlarını bilmeden biçimlendirerek buralara gelmiş, kendi yolunu belirlemiştir.

Sonunda hepimiz buradayız ve bir dağıtımın ateşi etrafında oturmuş ısınmaktayız; ama asıl sevdamız Özgür Yazılım, GNU/Linux!

Kullanıcının tutum ve davranışını etkileyen nedir?

Fark ettiniz mi bilmem ya da şu sorunun cevabını nasıl veriyorsunuz: Rahatlığınızı dağıtım mı sağlıyor yoksa masaüstü yönetici ortamı mı? Şöyle açalım soruyu: Ubuntu'daki rahatlığı Debian'da buluyor musunuz yoksa bu rahatlık Debian'ın sunduğu masaüstü ortamında olmadığı için mi Linux Mint'e kaçıyorsunuz? Yoksa severek kullandığınız bir uygulamanın, araç - gerecin güncel sürümü dağıtımınızın depolarında yer almıyor mu? Hepimizin istekleri türlü türlü ve burada yine karşımıza yazılım dünyasında

izinlerin ve isteklerin son kullanıcı eline bırakılmadığı gerçeği çıkıyor: kaynak kodu ister kapalı ister özgür olsun.

Bugün bulunduğum noktadan bakınca yoluma iki dağıtımla devam ettiğimi görüyorum: Debian ve Arch Linux. Her iki dağıtımı da kararsız kulvarlarda koşturduğumu bilmem söylemeye gerek var mı? Zira, Debian GNU/Linux dağıtımının kararsız yani Sid olarak adlandırılan depoları Ubuntu'nun kararlı sürümünden çok daha kararlı. Arch Linux ise bir kanayan yara olmayı sürdürüyor hâlâ AUR kanadında ama yine de vazgeçilmez bir çekiciliği var bu konuda.

Hazır 5 Mayıs itibari ile Debian 7.0 Wheezy duyurulmuşken kısa bir inceleme yapmanın faydası var. Her ne kadar sürekli Sid kulvarında geziniyor olsam da yenilikleri ancak yazılı olarak gördüğüm zaman fark edebildim: görme engelliler için yeni kurulum yönergesi, çoklu mimari yapısına yönelik paket kurulumlarına izin verebilme, varsayılan işlemci mimarisinin 64 Bit olarak güncellenmesi, birçok uygulamanın güncel sürüme yükseltilmesi,... vs. Asıl önemlisi Gnome 3 duyurulup da ilk tepkileri aldığı zaman Gnome ile adeta kader birliği yapmış Debian projesinin tutumuydu ki, çok geçmeden haber duyuldu: "Gnome 3 bizi hayal kırıklığına uğrattı, bir sonraki kararlı sürümde varsayılan masaüstü yöneticisi XFCE olabilir." Zaten bu söylem de ihtimaller denizinde boğuldu, kurulum bitince karşımıza Gnome 3 geldi. Ancak şunu söylemeliyim ki Gnome 3, bir önceki sürümüne göre hantal kalmakta. Özellikle Gnome 2'nin kullanışlılığı, hızlı tepki vermesi ve istediğinin, aradığının tam da olduğu yerde olması gibi özelliklerinden yoksun bir Gnome 3 insanları çıldırtıyor. Gnome 2 sevdasından vazgeçmeyen ben SolusOS dahi denedim, KDE sularında yüzdüm ama sevimliliğinden çok işlevselliği ve sistemi yormayan yapısıyla gönlümü ne Xfce'ye ne de LXDE'ye kaptırdım: Openbox!

Alın size bir dağıtıma küsme nedeni!

Bilgisayar kullanım alışkanlıklarımız üzerine

Yine bulunduğumuz noktadan biraz geriye bakalım, şöyle 5 yıl öncesine: hepimizin elinde 8 bit ekranlı sadece arama ve metin mesajları

alıp yollamaya yarayan telefonlar vardı. Peki ya bugün? Renk ve çözünürlük sınırlarını küçücük aletlerde zorluyoruz, öyle ki bugün cebimizde bir telefon değil asistan, sekreter, oyun merkezi, gazete, internet ve iletişim merkezini taşıyoruz. Değişen sadece telefonlar mı yoksa bilgisayar ve bilişim araçlarını kullanma alışkanlıklarımız mı?

Kaynak kodu kapalı ve özgürlüğü pek sevmeyen Apple ve sırtını Özgür Yazılım ve kaynak kodunun açıkça paylaşılmasına dayayan ama yine pek bir sınırlı davranan Google son 5 yıl içinde yaptıkları pazarı gören ve ele geçiren hamlelerle kullanıcı alışkanlıklarını değiştirip bilgisayar kullanım alanlarını daralttı. Artık kimse Facebook kullanmak için saatler boyu bilgisayar başında değil, telefonundan rahatlıkla sosyal ağlara bağlanıp bilgi akışını sağlayabiliyor. Kısacası bilgisayar önünde geçirilen süre azalıyor, kullanım alanı daralıyor.

Bu esnada Özgür Yazılım, GNU/Linux dünyası nasıl bir tepki verdi, ne gibi yenilikler sundu kullanıcılarına? Bunlar gelecek yazının konuları olacak. Şimdilik bu kadar.

Bu Sayının da Sonuna Geldik

Linux Mint Kullanıcısı İçin Faydalı Adresler

Linux Mint Resmi Sitesi

Linux Mint Topluluğu Forum Sitesi

Linux Mint Türkiye Sitesi

Linux Mint Türkiye Topluluğu Forum Sitesi

Bu Sayıda Emeği Geçenler

Aydın BEZ
Ekrem ÖZGİRAY
Ercan YANAR
Eren KOVANCI
Eyüp CEVİZ
Gökhan GÖKKAYA
Hamit Giray NART
İrem HARMANCI
Okan AKINCI
Önder YILDIRIM

ROOT e-dergisi içeriği, yazarı tarafından aksi belirtilmedikçe, Creative Commons (by-sa) ile lisanslanmıştır. Alıntıların kendi orjinal lisansları geçerlidir.

Bu yayın, **Linux Mint** Türkiye topluluğu tarafından yayımlanmaktadır.

Linux Mint marka ve logosu, **Linux Mint** Topluluğu tescilli markasıdır.

